

Verslag van een jubileumactie!

Wat doe je om te vieren dat je als vereniging 60 jaar bestaat? Voor die vraag zag het bestuur van de Vogelwerkgroep Zuid Kennemerland (VWGZK) zich vorig jaar gesteld. Duidelijk was, dat we in 2011 met het bereiken van de 60-jarige leeftijd een historisch belangrijke mijlpaal hebben bereikt. Maar – nogmaals - hoe vier je dat?

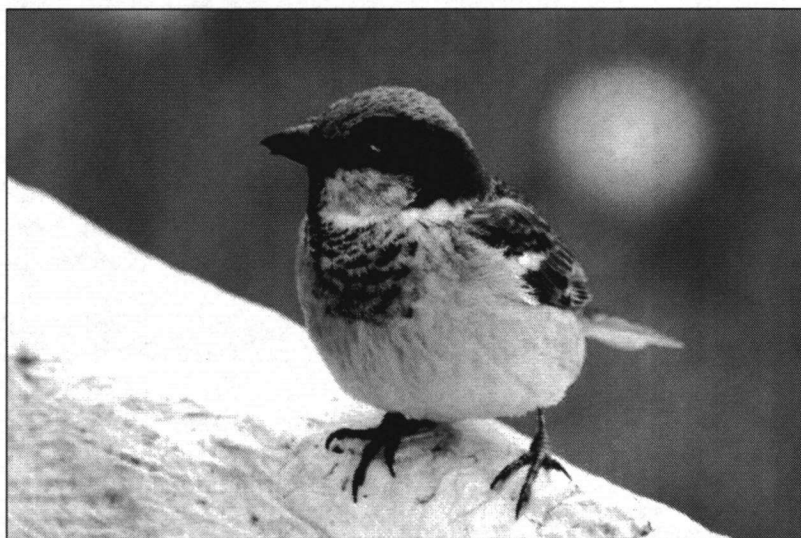
Vanaf het eerste moment heeft het bestuur van de VWGZK gekozen voor een viering, waarbij de vogelwerkgroep iets zou doen, waar ze goed in is en waardoor tegelijkertijd een groot publiek kennis kon nemen van het bestaan en het werk van de vogelwerkgroep. Weliswaar doen we al 60 jaar van alles, maar vooral voor de leden en voor het uitbreiden van onze kennis over het vogelleven. Zodra je 60 wordt, mag de buitenwereld echter heus wel weten wie we zijn en wat we doen, zo was de redenering van het bestuur. Om die reden is vorig jaar al de keuze gemaakt het 60-jarig bestaan te vieren met een publieke Mussentelactie. De Huismus doet het niet best in stedelijke gebieden en is als brutale rakker wellicht de meest populaire vogel van het land. Wat lag dus meer voor de hand dan de Huismus centraal te plaatsen in een grote actie om te onderzoeken hoeveel er in deze regio nog zijn en om te weten of we ons echt zorgen moeten maken over het voorkomen van dit prachtige vogeltje.

Huisemusvrouwtjes. Foto: Annemarie van der Zanden

Kortom, de mussentelactie die, zo was al meteen duidelijk, een groot deel van 2011 in beslag zou nemen, zou de hoofdmoot worden van het jubileumproject waarvoor een speciale jubileumcommissie in het leven is geroepen. De jubileumcommissie bestond uit Peter van Holland, Rino Abrahamse, Jan Kuys, Johan Stuart en Hans Vader. Met uitzondering van Hans Vader maken zij allen deel uit van het bestuur van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland.

Een grote startbijeenkomst eind februari met onder anderen schrijver Midas Dekkers en Jip Louwe Kooijmans van Vogelbescherming Nederland vormde de aftrap van het jubileumjaar. Daarna zijn er op meerdere plaatsen exposities ingericht, op tal van plaatsen gesponsorde mussenhotels te koop aangeboden, is er een fotowedstrijd gehouden en een enkele lezing gegeven.

Huisemus mannetje. Foto Lars Buckx

Het Mussenproject 2011 van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland kende vier doelstellingen:

- Het betrekken van inwoners van de regio Zuid-Kennemerland plus de Haarlemmermeer bij natuur in de stad;
- Het verspreiden van kennis over de natuur, in het bijzonder over de Huisemus en zijn leefomgeving;

- Een eerste inventarisatie van het verspreidingsgebied van de Huismus in het werkgebied van de Vogelwerkgroep.
- Het geven van een positieve impuls aan de ontwikkeling van de Huismussenstand in de regio.

De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland wilde met het uitvoeren van het project zoveel mogelijk inwoners van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer aan de mussentelling mee laten doen. Daartoe is nadrukkelijk de publiciteit gezocht, zijn posters verspreid, is via een promotiekraam op tal van plaatsen aandacht gevraagd voor de actie en zijn ter verbetering van de mussenstand op grote schaal gesponsorde mussenhotels aangeboden.

Huisemus man. Foto Ria Struijkenkamp

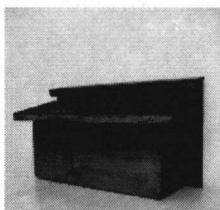
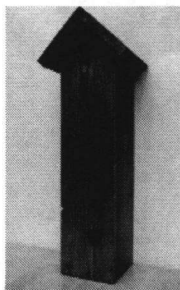
Het doel was ook op deze wijze een eerste inventarisatie te verkrijgen van het verspreidingsgebied van de Huismus in onze regio. Die gegevens kunnen in de toekomst vaker worden ingezet als een referentiekader voor eventuele volgende tellingen of soortgelijke acties. In die zin is het resultaat ook bruikbaar voor SOVON, het instituut dat het vogelonderzoek coördineert in Nederland.

De binnengekomen waarnemingen geven een eerste beeld van het verspreiding van de Huismus in onze regio. De waarnemingen door inwoners van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer geven echter geen volledig beeld van de mussenstand. Daarom zijn vrijwilligers van de vogelwerkgroep gelijktijdig gestart met een inventarisatie in proefgebieden. Zo zijn Velsbroek en Santpoort-Noord onderzocht op het voorkomen van Huismussen. Door die cijfers te leggen naast de uitkomsten van de

publiekstelling, is een beeld gekregen van de verhouding die moet worden aangehouden tussen publieke meldingen en deskundig telonderzoek (door straat voor straat en wijk voor wijk alle aanwezige Huismussen te tellen).

De bevindingen geven aanleiding om het Huismussenonderzoek de komende jaren indien mogelijk een vervolg te geven. De dit jaar verzamelde gegevens kunnen dan als basis dienen voor een uitgebreider onderzoek in gebieden, steden of wijken, die dit jaar niet of slecht geteld zijn. Over de uitkomst van de telling zie elders in dit nummer.

De Mussentelactie was niet alleen bedoeld om inzicht te krijgen in de verspreiding van de Huismus over deze regio, maar in het kader van een zekere mate van bewustwording over de betekenis van vogelbescherming zijn tevens maatregelen genomen om de Huismus terug te brengen op nu bedreigde plaatsen. Door belangstellenden in de gelegenheid te stellen op grote schaal zogeheten mussenhôtels op te hangen, kon de leefomgeving van de Huismus worden verrijkt met aanvullende nestgelegenheid.

Daartoe heeft de Vogelwerkgroep contact gezocht met medewerkers van de stichting Roads, die in Haarlem een eigen timmercentrum heeft voor licht verstandelijk gehandicapten. Deze medewerkers hebben zeer degelijke mussenhôtels

gemaakt, die vervolgens via de Vogelwerkgroep zijn gedistribueerd. Dankzij de inbreng van een groot aantal sponsors en in het bijzonder de gemeente Haar-

lem en het Janna Bosselaarfonds kon de prijs van een kwalitatief sterk mussenhotel beperkt blijven tot een bedrag van 15 euro.

Daarbij kregen belangstellenden een gesponsord pakket, bestaande uit folders met uitleg over hoe en waar een mussenhotel op te hangen, uitleg over de Vogelwerkgroep, informatie over de Mussentelactie, een mededelingenblad met informatie voor kinderen over het leven van de Huismus en een speciaal jubileumexemplaar van het verenigingsblad van de Vogelwerkgroep, de Fitis, met daarin onder meer een uitgebreid overzicht van verdwenen én verschenen vogelsoorten in deze regio gedurende de afgelopen 50 jaar. Tevens werd een zak vogelvoer verstrekt, omdat mussen vooral op die plaatsen verschijnen, waar regelmatig wordt gevoerd.

Uiteindelijk zijn tijdens het hele project bijna 250 mussenhôtels in de regio Zuid-Kennemerland uitgezet. De Vogelwerkgroep is de medewerkers van de stichting Roads zeer dankbaar voor hun inzet en hun bijdrage aan het welslagen van dit project.

Daarnaast hebben veel vrijwilligers zich tijdens de uitvoering van de activiteiten uit de naad gewerkt voor de Vogelwerkgroep. Dank daarom aan Marijke Bom, Ben Dieben, Chris van Deursen, de Fitisredactie, Els Hoekstra, Christine Kemp, Hanneke Koeckhoven, Jan Meijer, Alie van Nijendaal, Peter Spolders en Margriet Vader.

Jan Kuys

Huisemus bij nestkast. Ringmus in vlucht